

"Kur'ân'ın i'câz-ı mânevîsinden neş'et eden bir urvetü'l-vüska ve zulümattan nura çıkaracak bir vesile-i nuraniye Risale-i Nur olduğunu remzen bildirir." Urvetü'l-vüska tabiri Kur'an-ı Kerim dışındaki eserler için kullanılabilir mi?

Kur'an bazı kelimeleri ve tabirleri mutlak bırakmış ta mana umumi olsun. Yani Kur'an bazı kavramlar için tam olarak "**bu budur**" demediğinden, mana küllileşmiş ve zenginleşmiştir. Mesela, Kur'anda geçen "**emanet**" (*Ahzab, 33/72*) ifadesi açık olmadığından, iman ve İslam esaslarına ve Arapça kaidelerine zıt olmayacak şekilde getirilen her manaya hüsnüzanla bakılmış ve reddedilmemiştir. İşte **urvetü'l-vüskâ** kelamı da bu tarzda değerlendirilebilir.

"Urvetü'l-vüskâ" terkibi **"en sağlam kulp, en sağlam tutamak"** anlamına gelmektedir.

Bu tabir Kur'ân-ı Kerîm'de şu iki âyette geçmektedir:

"Dinde zorlama yoktur. Çünkü doğru eğriden açıkça ayrılmıştır. O halde kim tâğütü tanımayıp Allah'a inanırsa, kopmak bilmeyen sapasağlam bir kulpa yapışmıştır." (*Bakara, 2/256*)

"İyilik yaparak kendini Allah'a teslim eden kimse, şüphesiz en sağlam kulpa tutunmuştur." (*Lokmân, 31/22*)

Sağlam kulptan maksadın ne olduğu hususunda farklı görüşler ileri sürülmüştür. *Mücâhid b. Cebr'e* göre bundan maksat **iman**, *Süddî'ye* göre **İslâm**, *Dahhâk b. Müzâhim'e* göre **kelime-i tevhid**dir.(1) *İbn Abbas'a* göre murat **"lâ ilâhe illallah"**, *Enes b. Mâlik'e* göre ise **Kur'an'dır**.(2) 1884'te Paris'te *el-'Urvetü'l-vüşkâ* adıyla bir derginin yayımlanmasına katkıda bulunan *Muhammed Abduh* el-urvetü'l-vüskâya yapışmayı **"hak yolda istikamet üzere gitmek"** şeklinde açıklamıştır, bu da söz konusu ifadeye dair tefsirlerde yer alan yorumların veciz bir özeti niteliğindedir.(3)

Urvetü'l-vüskâ teriminin en genel manası **"hak yolda istikamet üzere gitmek"** şeklinde ifade edilebilir. Görüldüğü üzere bu terim sadece Kur'an'a mahsus bir terim olmayıp Kur'an yolunda istikamet üzerine giden her tefsirin, her görüşün her cemaat ya da tarikatın ortak bir ismi ortak bir değeri oluyor.

Dolayısı ile bu zamanda milyonlarca insanın imanının kurtulmasına vesile olan, Kur'an hakikatlerini en azılı dinsizlere bile izah ve ispat eden ve hak yolda istikametle yürüten Risale-i Nur'a "**urvetü'l-vüskâ**" namının verilmesi, gayet yerinde ve güzel bir nitelemedir. Ve bu terim, istikamet üzerine giden diğer tefsir ve kitaplara da verilebilir.

Ayrıca **urvetü'l-vüskâ** tabirini Kur'an'dan başka bir şeye vermenin yanlış ve mahzurlu olacağını iddia eden ne bir alim ne bir içtihat ne de bir icma mevcut değildir.

Dipnotlar:

(1) bk. Taberî, III, 29; Endelüsî, I, 344.

(2) bk. Süyûtî, II, 22.

(3) bk. Reşîd Rızâ, III, 32.